

4797 sid. 132-200.
ACC. N.R.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV
—

Landskap: Öland

Upptecknat av: Ola Nilsson

Härad: Gårds

Adress: Liarum m. 3, Lindvöd

Socken: Tjärhult, Lindvöd

Berättat av:

Uppteckningsår: 1917

Född år 1900 i Liarum, Tjärhults sn.
Död år 1920 i Lund

Uppteckningen rör per Augustin, som beijogots samb. iia del!

Skriv endast på denna sida!

Jao, ska sloven va udan i grydar.

Då o ho folkeled o brugaled.

Bruan harre, här kommed en so osand.

Bruan bora här kommed en korenem.

E nr ifrao Fjöntay? (till den, som var sig
fjöntigt åt).

Då gaoq ye mett föstaom o fajnt eaq
i prästens.

Fol Ran en noch Jao, men bur dä
vareo. (Fol Ran man nog få, men det
är rörd att skaffa sig bo.)

Väderleksmin?

Folkminnen från Risön

En av mina första förtoringsblad var en
mannen, som hette Nils Petter. Han och
hans häng med för borten, var ju också

Skåne
Lund
Söderländer
1917

4797

Ola Nilsson
Lindbergh

133
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

utan det vilslepliga släpet, fast hon en gång
så tab om ornad, så te mej: "Ja dej sia, öloend
här elige vrod tecred, se, skulle höjla jocen vack
völl å yder," dr s. citter. Di tattas emellertid
aldrig orn annat, än vad de ansig för fullkomligt
fullt från öresto. Den första hinst. han be-
rättade för mej var den om jätten Finn
och Lunds Domkyrka.

Han kunde också en annan historia
om jätten Finn, när han skulle bygga
Lunds Domkyrka.

Han använde förr örnt gamsa red
och nittyske gamska ofta. När nioon
mänska utar nioon anledning blivit arg
på honom och gick och sag i marken brukade
han säga: "E, han ärri?" Dao ja svun
misjagg glo se mellan pojken, te han

Blar go igen!" Om han ville signa, att
 att verktyg var feligt, uttryckte han ej sá
 Då ha gjut Möystadölle! Då hava cuta,
 då ha gjed tabakass! Om han triv-
 lde ej, att en mänsklig vakt svar-
 färdig sa han: Ah han ha dock gjort
 niasom ja, när ja gjord!" Eft annat vad
 Den som inte vill lyra far o mow, den får
 lyra trommon o Ralskong!

En gång visade han mig en buske
 R.s.c. Vägtorw Tärntorn.

Men i borras flicka ja fädd på en
 gubbe, som hade var ganska vidkägling
 och mycket spricksad o körde bra ejen-
 spryper som sållan finns tressunans. Då
 var en riklig gullgruva före en folkminne -

Skåne
Väst
Åsphults. Linderöd
Mys 1917

4797

Mys Ola Nilsson
Lärarum m 3
Bor-

föd 1900
m 1920

Bamland. Här jag kom in till honom
Första gången och frågade, om han kunde nära
visor och gamla historier, svarade han fört
i scor om hon: "Ja, ja tar ja ju också si sord
Han gav mig plommanagaren i Yttersta så, som
han osse gjorde: "Ja, autou o visor, då har
ja förgått, mosta o fisa o ta båtor fäkt".
Men han hade snart synkleden (mygg)
och kroppen med historier. Första gången komde
jag hem frånmar, och hela tiden pratade
han och gjorde tråskor. Han pastade och
det hade ju mygg en 6te Moskog - gi årsag
Hans Härstam Hans Ramberg, konviktare
spikter högt. Jägerwald.

På tal om Rickard Janssons
sed när man sätter lin.

Skriv endast på denna sida!

135.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

4797

Constantine 21 Februar 92, Recidiv 93, Pet-
ronella 31 maj; sidsa Pontius 24 maj
blev det bara brögrund.

Dynamitboxen. Jordgods, Falsterbyens
och på Rönne åstan. Gyllene i Högsby Rosslund
— Trotter i Guleby — Villa Chabat
Ingrahamsskolan i Brostorp. Mötningarna
till Kopshults prästgård. Källor och gömställen
i Larum — Hobbalmed i Trusåker.
Ingrahamsskolan.

Detta är vissningen längst ifrån att
bara jag samlat på Rönne, men dåd
det rikhaltiga stoffet han jag måste välja
savant, som kunde intressera dessa jordbruks-
världar hem mitt val fallit på det, jag nu

136

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

återberättat.

Söderby.

Söderby är en bergsskalle på Brös-Torps fält, en mäktig högma, som ter sig ganska radekt, när man ser den från andra sidan Bröstorpstalen, med näckedjälldsmarke framförkring; stort över och bakom sig och längst i väster Läglöts kyrktorn höjande sig över allt samman — en byggnad som helst bör ses när morgonsolen kommer hörnets framida åt minne i rott, eller när aftonblåsaren står som en bakgrund till Mogen och kyrktornets mörka siluetter. Från vrigt är meningarna kanske delade om bergsats särskelhet, ty den är ej av idylliskt slag, det avgives, som sagt, av häxpolen

och fölade på vilka myllan blivit
bortbränd fram stenarna och var uppgrävda
och gjorda. Gjuto är det särdeles kallt och kallt
och på ostens sidan står nära gränsen
kratt-utlös. Ovanpå det lågsträckta björnö,
nära dess södra ände ligger ett häntigt
lyftblock och under det skall ingång till
Jämes salörs ovanpå berget sannolikt nog
Förr i tiden gick här en gångstig
som nu glömda mangnadsräninga passerat
vagen mellan Björnö och Lindroö, som hjo-
hultsprästen räknat fram och tillbaka vare
söder, över hänget från vid Jämes
stenlinja, men inför tiden är det ingen
som har sina vägar längre än gamla
Trollboningen.

Häntet är liksådts tyda för

Den som nu är kung i bygdens
ordskatt. Det heter nämligen nu bjerst,
och det "stas" på sutor i landet. Tala
tyskans här, är = sata, stolpe, polare. Tala-
bjer kan alltså här svenska återges med
"Polarbrot". Täl siger det om flera berg
i den bygden, att de står på guldsmulor och
stora högtidsmästerna. "Blabjörn", Björn
hall, ligger icke en mil från, och
inte heller är Holte-Sjöborgs Nagelsten
så långt borta; men eftersom det i folki-
torn varit något så säract för detta
berg att höjas på polars inmatten,
och man givit det namn efter förr
och skilja det från andra berg, kan
man sluta sig till, att det på den tid
här namentl. gavos dess obest. form visar

långt tillbaka i tider var Kärt som
brygfolkets stamhäll i bygden, där de
samlades för att glädja sig åt diels
kängsta mat. Så har det kommit om
tid, då trollen började leka sig i anden
borg och Salsbjörn låg ensamt och övergivet
som en gamal gärd på hedan. Men
såd nu, som mittvalde om
de förra glansdagarna, (fick det belöna)
har det ännu kommit och så länge som det
finns troll i fjäst skall det varje nö-
matt klyftas på Gyldens salor.

Sagor om Salsbjörn.

Då stod ju gullntorn på landet
o den hällen trölen sätta. —

Omne Inbörss står i dä höl

mar i båret, o där, som stekar
 hämt alla jod mar i där, han har
 som alri opp igon" — Efter so
 laput ifas Lubjor las där jod i
 varden åt ryttartug, där hadde
 en ryttarsönder, som hade Mella Övra
 (en attenista kon. Integars tröll-
 Röring skräpande över fäloden och te
 Mella o spröde na, om han ville loska
 na åt lind grann. ja, Mella kum
 va si eute se gla de boj nabolan
 men han va ändao ^{spirkad} ~~tröllad~~ to o
 giva ak, om han ville ha Mella gött
 nabolan må tröllen; o se, ha Käring
 borsakt o boen pu se man med han
 tydik tulka na; o sin skolle dagella
 tass må loska na. Nånn iss ja skolle

"sömnad," sa han, "se glämma ento o väcka
mig, om få böjat te o molna upp." (S)
Jämvärd fros ad ente längre för vad Kärings
glämma te. (S) ^{"straffa"} ~~hatta hafta~~, se böja ad
o molna upp må en faseli fast. Men
Mella han tryckte se ente o väcka
Kärings, eftersom komma grämt
sig, öd då den sätte te avskrä, utan
han lo ma sörva; o Kärings snöla
o bräck, se han skölle sörva hörnade
höt nöd anned. Män då ga ad att
tordon lagit nära i sömnen, se Kärings
lissoms lötta i sömnen; o sin ga ad
Kvall pao Kvall, o nämner kom ad före
havd gaong; Kärings kom upp må en
källesockcas fast, o mao han sag hona
när ad va, se la han Mella pao

"Höscu" se huv ble Johör fas ojna óval
 se fänga huv lóða; o sin la huv
 av olskala yo fáladur som den
 varste venska; huv hade Rantáinko
 för se ód huv skolle tyra fram te
 lyxod eyan Tordöred tyde ód; minn
 lá va kiaúl ligast i väjalöb, för mao
 Káreyar Rom te Spaleppor isti. Ja
 gina ad te se huv sprack o dí ble
 bara en líður grón slaggkong
 igan do na (för se trollan ðig ha cuta
 móð bojurangf i so), o tella má se lao
 hen ve stion i Langelia Tiv, eygan
 han zack bort."

"Hov trollan i Tulebjor skolle
 baya, brugte ðig laona Rist o raga

i öft gadeshus i Brostorp, som dog Kalla
Kollegiallokkon. Här är dog sin borg, hem
ad igår, va där öfver är Raga mā.

Stor Klas & Lille Klas.

Det var en gång två bröder som hette
Stor Klas och Lille Klas. Stor Klas var en
riker pappa och hade många hästar, men
Lille Klas, han hade bara en. Därför miste
han lana sitt en till en Stor Klas när han
skulle till åtta plöja. Det var måste intet
gott att behöva gå till den snile Stor
Klas och lana hägonting. Men Lille Klas höll
sikrif minneset synes och trädde och
sjöng när han gick där och plöjde. "Popps
alla mina hästar!" Hörde alla minna
hästar!" Dat fick Stor Klas höra och

det förtjöt honom att Lillklas var glad
 den fästlagspran, liksom om han hade haft
 två hästar. Till slut komde han inte bärja
 sig längre, utan gick bort och drog åt
 Lillklas. Tigrer är inte, sät såmed jag
 till dig, ska du få se! Det är inte dina hestar
 buda! Ja, Lillklas hade ränting annat
 att göra än att tiga; men om en stund
 hade han glömt allt ihop och ropade lika
 muntert: "Hoppa alla mina hästar! Hoppa
 alla mina hästar!" Men genast var Storklas
 där och skrek: "Tigrer du inte, sät såmed jag
 jag tror både gul och blå! Ja, Lillklas tog,
 men om en stund hade han glömt alltihop
 och gick, sät nära en nagsnöd: "Hoppa alla
 mina hästar! Hoppa alla mina hästar!
 Länge föje det inte, förrän Storklas.

4797

var för igen och skrek: "Fjäder du inte
så hoppas jag hunden av dig!" Något, det
var soga red att trotsa emot, så Lillklas
kan tag med Jätsanna. Men det gick
honom liksom förra gången; om en stund
hade han glömt även detta och trädde
på lika galen som förr. Nu var det
så, att Lillklas hade kommit hos sin gamla
svärmo, och hon var inte så tröttig att
ha med att göra alltid. När Lillklas kom
hem om kvällen, så föreslog han henne att
de skulle byta sängplats och se vars säng
som var härdast att ligga uti. Ja, Krassel
och Krakel, det var ~~så~~ härdigast inte emot
på, och så byttes de sängplats för den natten.
Men det skulle härligen aldrig ha gjort,
för när det hade lidit en stund på natten,

146

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Hon Styrklas in genom dörren med en
 gata - båtarna och gick rätt fort till
 Lillklas säng och kommade till häningen
 i skallen, så att hon aldrig hörde sängen
 i mycket som "hopp" en gång. Hon gick
 Styrklas raka vägen ut genom dörren och
 glad var han för nu hade han gett Lillklas
 min besked, trots han! Härstamorgon
 skulle Lillklas körta till staden och så här
 han på sin föra sovrum och satte henne
 sakret hos sig i vagnsätet. Det var en kall
 och mörk dag och när Lillklas hade kört till
 Styrka gick han in på en krog vid vägen
 och blev sittande. Häningen kommade
 han hem i vagnen där nu. Hon mr
 Lillklas satt häningen, fick hägaren syna
 på hans sovrum intill i vagnen och

Frågade om han inte kunde få gå ut och
 byrda hemma) på en Kanna väntet. Jo
 bevarde det dock han gärna för Sillklas. Så
 gick Kroğaren ut där med en Kanna
 väntet ol och frugade sig artigt för Köringen
 och vad hemma hälla tillgodo. Men hon satt
 där som en saltstod och sa intet ba ellen
 på som man nog kan föresta i Kroğaren
 Rund bokta sig så mycket hon ville,
 hon bara glödde rödhet i hufvudet, rakt
 som om hon inte hade funnits till. Då
 kom plundret på Kroğaren, och han slog
 påh Kanna och ol mitt i ansiktet) på
 Köringen. Men då kände migts som
 Kroğaren inte vad varntat. Köringen
 slog huvus i backen, och Sillklas kom
 ut och gav sig och skrek: Du har

slagit ihjäl min bröder!" Men
 ja skall man tro att Krogan blev mynt
 "Tst, tst!" viskade han. "När han genast och
 såg det aldrig förr någon, så skall han få
 sin skäppor påbörjan. Och fåt mig be-
 grava Råningen!" När Lillklas var inte
 otvistat int. Han fick pångarna i vapnet
 och bönde hem och Krogan fick behålla
 Råningen. Nåjd och Polistina var de båda
 tra på det förslag. När Lillklas kom
 hem och strulde till att mata upp sina
 fångar, så hade han inget skäppmatt
 hemma. Därför skickades han bud best
 till Storklas och lärde ett ty m var
 han rika karlar och behövde inte gå på.
 Storklas blev mäktig förmans, när han
 fick höra att Lillklas ledes. Men

liko stor som hans förmång var
 hans myfikenhet att få veta, vad
 den fästlige Lillklas kunde ha att mata
 i Skäppenäs. Det första, budt hem
 tillbaks med skäppan, tog han och undersökte
 den siktigt noga, och till slut fann
 han en blank silvardsdaler, som fastnat
 i en spränga i bottuen. Men intet blev
 han klokare för det intet! Tvärtom
 m fast var han där att spränka
 av myfikenhet och omund, och till slut
 sät han sig ingen annan på att
 göta igång bort till Lillklas och tala hon
 på hon det förhöll sig. "Förvar din ännu,"
 frigade han sin smart han kommit ifrån
 förra. "Ja men gör jag så," sade Lillklas.
 Och ståck skall du ha för att du

Blogg ihjäl min gamla vännen åt mig,
 för jag har fått sin skräppa följan för
 henne! Den som blev snopen med be-
 stek, att var just Storklas, när han fick
 röta, att det var han som hänt Lillklas
 till all Anna rikedom. Men så kom han
 att tanka på att här var ingen tid
 att förlora; men nu hos honom gick
 hans gamla mor och tände på kläderna
 och foga förr var dag kom gick; han
 gick framsteg hem och gick sig
 av med henne. Och så lagde han sig
 hem med hättan, blogg ihjäl sin mod
 och lade henne på en känga och körde
 till staden med henne. När han kom
 dit gav han sig till att köpa fram och
 tillbaka på gatorna och skrila ut sig

han tyde. Men vill köpa en god
 körning! Men vill köpa en god körning!
 Folket kom och fråtade gärna Näringen och
 frågade, vad han hade för pris på hon. "Jen
 skräppord pångard ska jag ha förra," svar
 det han svarat till, men det att få förra sådan
 varo brukte Stockholms. Men nu hände det
 sig att liggningsstaven i staden just kom
 dit och fick höra de här orden, och innan han
 fått reta på vad det var fråga - , hörde det
 inte längre, förrän Stockholms satt i fäktet förrvar
 i Kvarn. Näringen fick han aldrig se med,
 och för att inte spålo mista sin gärna skulle
 mäste han bota ejur skräppord pångard många
 gånger om. Mätte, det skulle en siffer kall
 till att komma med det, men Stockholms han
 bestalte det och när han hade betalt det,

var han märtan lika lik som förr.
 Men passande var han på Likkles sida
 Hade luraft honom i det här, och han försö-
 kade sig, att dansa gängas med han blott
 fri, men han omedelbart försökte få på honom
 Det första han körde hem, tog han en stor
 svart läder bälte med i den, och gick bort
 och stoppade Likkles i före att gå istedt till den
 och dränka honom. När han hade gått
 tillbyrde, behövde han gå in i skogen
 och slapp upp så hämmade han backen försö-
 kade vagkanten. Som nu Likkles satt där i
 backen hörjade han föga: "Till himmelen
 Till himmelen! Till slut kom där en kon
 förfi och det var en vallmo, som hade
 en stor noskrynkning och valla. Han förga-
 gade varför han förestyrde just den sätten.

"O, jag är på väg till himmelen, beredt
 Lilleklas, som han också var. "Ach" sade
 mannen, "du som harit haft följa med
 dit i stället för att gå här och valla sin bo-
 skapsfjord. "Nej henneso, det giv du rikt
 inte för mig, för du är intoplats till med din
 en i säcken. Och du kan väl förstå att
 inte byter jag med någon, för min man
 är så nära himmelen som jag, så vill man
 inte gå ner tillbaks till hemma eländiga
 jorden igen." Men vallonen bad så böni-
 ligt och enträget, att de till slut komme
 överens om att han skulle få vara till himmelen,
 och Lilleklas skulle stanna kvar på jorden och
 överlämna hans stora boskapsfjord. Så släppte
 vallonen ut Lilleklas ur säckan och Lilleklas
 knöt in vallonen i den, och så gav

han sig åstade för att hänta boskapsbyxan
 strax därpå kom Storklas ut ur skogen,
 slängde säcken på ryggen och masche-
 rade raskt mot den. Nu han kom
 mitt på bron, hände han säcken ut över
 kanten, så det blev ett hirskeligt gap i den
 och bölgorna flögo mot himmelen. Men
 i stod han där och tittade ut, stand men
 när han så inte sig till nögotting, gick han
 hemut, och oflad var han, för om hanade han
 så väl administrationen gällde Lillklas måde
 besked en gång, thodde han. Men han
 hade inte gott längt, företräde han sig
 syn på Lillklas, livande en stor boskaps-
 byx framför sig. Den som blev mäktad
 försedd, det var Storklas det och han
 skymtade sig det värsta han hände för att

finna upp Lillklas. Lever den ännu?
 Sånnan han sit fösta han hunit ifatt
 honom. Ja ja men god jag så, svarade
 Lillklas. Och tack skall du ha, för
 att du vänta mig i vän. För här varo mer juk
 jag all den här präktiga boskapen. Då
 givnes alldeles fullt upp med sådan "Stocklas
 Knaldas" grunat när han såg Lillklas granna
 boskap. Varför knuds det inte ha ränt
 hon själv-själ, som fått dem. Att
 tanka på att det var han som hjälpt hono
 till dem. Men såkend var ju inte objekt
 lig tann, föresten Stocklas --- bad Lillklas
 att han skulle stoppa honom i en sack
 o vraka ner honom i än så att han
 knuds hänta sig en likadan flock.
 Det var Lillklas inte enst på, bara Stocklas

ville gi fram till hem, fȫr han orkade
 inte längre. Och nu är han fram
 till hem, s̄i Körn Storklas i säcken
 till Lillklas Rostare, honom i äm. Men den
 som inte kom upp och inte fick sig nagra kor
 heller, het var allt Storklas det. I stället var
 det Lillklas, som fick åva all Storklas bo-
 skap och alla hans rikedomar.

Mordagen den öloka augusti sken
 vi ga i och tills efter i Broboätt

Mordad = mörkt, nyttlingsnikt
 myda nöd = mynta, behöva och braka ngt

Av Tommermans - Anna
Bro Bosnora

En kväll i skymningen lite för jul
 när jag gick från skolan i Härnösöd
 och hem till Skärgård, så hörde jag när jag var
 nära Hamnbron se här tri från -
 tungan Kungs övre "stjärngatan" och mygg i
 vägen. De utbrade reddet hände var
 för gamla köringar, som kom in från
 Jungfröläderna och hänter på seat. Det
 varas verken, stig eller åker förra på
 länga vägar, så jag tycktes det var riktigt
 underligt. Men nu komstigare bli
 de la (hun gjud nämnar) när jag kom
 nämnar och hämtar, för de båda sätte
 de över vägen utan att säga ett ord och
 jag på Falster på andra sidan vägen igen
 alla brukte åstad längs vägarna mellan
 Björnebo och Falster. De varo fastigt längs

bika tri och kläddar i schalor, och hade
 var sitt stort rött pälte under armen. När
 ja kom hem och talade om det för far,
 sa han: "ja, då är Rosmarin den nu
 sitt. Du ska fås föj, od i mornen blandal
vår. (S) nästa morgon, när ja vaktas,
 var det väl icke för - ett bunt över so!'

Per Agas Anna hade också mött
 hem och de hängde intet på hennes hällor.
 Då sätta de väl upp till väggen på
 sidan på hästarögen. På si var - vil men ett
 par Rosmarin kom ju tri.

Ja kan inte hitta rikted, men då var
 den höga Rosmarin "grön". Han trodde
 att jag var gärde, som ramlar, och svarang

bort o platta se. Men gjorde sig lika dant,
och då förestod han, att det var skönnan.

För när skönnan givnade i skönen, då
hörs det, som när ett styringåne kommand.

Ortsnamn

Droby, socken

Västahusen, Nyckelnsät

Gruvöar, socken

Ljungnäs, Skogsnät, Bröhnset

Höby, socken

Rannas husear, Landhusear

Qwestad, socken

Sven, huse Kampalns

Öxnerberga, socken, Stenbrohusen, Rannarchusear

Önnestad, socken

Täbrohusen, Nyckelnsät, Bölejhusear, Ler-

Graohuset

Mellby socken

Martens Björkbyggehuset, Djurhus Vävarhuset

Görbolns, Kärhus, Munkabans, Skogbansens Björks-
hus, Skogbans, Göhus, Djöbladhus, Rabhus.

Törraviks socken. Stenboset, Augelikaboset,

Spångaboset, Frostbjörnspuset, Hagsboset, Nekan-
huisen, Planboset.

Fulletofta socken.

Blosserhus, Hagaboset, Häggeboset, Murehus

Dicklahus, Ryckebagahus, Länneselius.

Hörby socken, Rällehus.

I. Rörums socken: Håkarsel, Fräderöd

Jörns socken: Skogsbygget

Höja socken:

Håbobjygget, Hillabygget, Pallabygget.

Martens bygget, Torslaus bygget, Grasabygget.

Rosabygget, Gammalsbygget, Kraftabygget
Herrabygget

4797

162.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Fruja socken:

Lergravsbygget, Blanka bygget, Albo bygget,

Mattmars socken?

Smedbygget:

Björnestads socken: Bygget, Hantabysjöget,

Spöjtobysjöget.

Mellby socken:

Franssjöbygget, Nydalsbygget, Myrbygget

Höja socken: Skoltärs.

Vankiva socken:

Gitterhuset, Markars härs, Krogshuset, Färhuset

Nedlags. Smedjehärs, Vasahärs, Hagghärs.

Hästheda socken: Båtmanshuset.

Röke socken: Gångahuset

Täby Härlinge socken:

Johansson, Strandtärs, Spraglehärs,

Bullmarshärs

"G. Jönarslövs socken:

Djungeskogs hästet, Petahus, Djurhus, Örehus

Träns socken: Duddahusets

Fråne socken: Höboshus

Djurröds socken: Smabahuset, Mollaredslens

Björnestad socken: Djurholthyllan

Jörnaryds socken: Djurshyttan, Åbyshyttan

Tankiva socken: Djungamöllan, Fagmöllan

Lundby socken: Liktamöllan, Kremöllan, Laxber-
möllan.

Värslövs socken: Djungamöllan, Hornemöllan,
Nymöllan, Fagmöllan

Djörnstad socken: Rabekamöllan

Hörs socken: Håbomöllan, Björneböle

G. Helsinge i Nymöllan

Esa mänts socken: Simsimöllan

Fjär socken: Värbugget

4797

- Nyaberga socken: Tschingst.
- Mellby socken: Långdal, Sandby, Ryttdal.
- Tankiva socken: Rydsh, Tävslöv, Skenkula.
- Bäckastugan, Hölinge, Frostakullen.
- Holby socken: Bärkastugan.
- Gryts socken: Ståckarestugan.
- Forsmarks socken: Rydbergen, Mellby, Stugubacken.
- Holby socken: Håstaholmen, Levbäcken.
- Holby socken: Bråmarna.
- Mattoröd socken: V Bråmarna, Bråmorna.
- Mellby: Bråmarna.
- Röke socken: Rydagen.
- Kirja socken: Jyggja, Kjagga.
- Torsby socken: Tockarn.
- Åby socken: Mellby.
- Forsmarks socken: Dubbarp.
- Tankiva socken: Mellby.

4797

165

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

- Stöby socken: Tockay.
- Hästveda socken: Blås.
- Gjut socken: Kamptor.
- Jönabergs socken: Blås Tockay.
- Vislövs socken: Bourg.
- Nödinge socken: Blås Bourg.
- Bromma socken: Ekblommor. Lönn.
- Mallmös socken: Nypons. Skinnar.
- S. Rörne socken: Bladgryt. Bourg & Bladgryt.
- Mellby socken: Tång.
- T. Haglunda: Sjövärn. Rosmarin, Hobsträd.
- Pjörnungs: Pjörnungs Törn. Karlax, Gunnars,
- Årsarp, Alvarps.
- Hov: Allvars Gulnars, Gunnars, Tållnars.
- Bojsköl: Graps.
- Hjula: Hörtinge, Källinge, Tång.
- Stöbj: Bourg, Gransinge, Hollinge.

Hästveda: Rapinge i Mölje: Mölje

Nö: Väntinge Fläginge: Härlinge

Espunge: Espunge

Forskoga: Fredskog Trane: Talskog

Frixa: Fränskog.

Grenskoga: Grenskoga, Österkoga, Järnö: Håkankoga

Trane: Barskoga.

Pöker: Längastkoga

Höja: Saletoga, Jäntastoga, Järvstoga

Frixa: Imadstoga, Davidstoga, Carlstoga, Genestoga

Gumastoga: Råvstoga, Jordstoga, Jordstoga

Vankiva: Råbstoga, Gravstoga, Gaddstoga, Bökes-
toga, Hyrketoga, Tullstoga, Mæstoga, Djupastoga

Grossstoga

Forsstoga: Gunnarstoga

Istö: Pielastoga, Arkelstoga, Algastoga

Hästveda: Kmasstoga, Skärestoga, Sandby: Källstoga

Rosentorp.

Gryts: Gråstorp

Gnuloså: Rönnestorp, Nåmsorp, Mårstorp, Rosentorp

Grenstorp, Rönnestorp, Gråstorp, Värdstorp

Hantorp, Källstorp.

Jöby: Rosentorp, Töpp.

Thunlös: Örträp, Östtorp.

Örnestad: Mårtorp, Skärberg: Gulastorp, Trädstorp

Örnestad: Tornstorp, Glöstorp.

Mårtorp: Röntstorp, Grenstorp, Hångstorp

Eriestorp, Skärsjötorp.

P. Jönköping: Falsterbo

Mellby: Åsmedtorp, Björpentorp, Grytsorp.

Falsterbo, Jönstorp

Jönköping: Grenstorp, Rosentorp

at Häglinge: Tessmantorp

P. Jönköping: Gåstorps, Estorps, Trästorp

4797

168.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Hov: Ljungstorp, Rökestorp

Götene: Ramstorp

Ödeshögs: Rydstop, Hammarlövstop, Ljungstorp

V. Tran: Hammarlövstop, Knästorp, Trästorp

Gimreöd: Staffansborg, Frästorp

Espelvik: Djärestorp.

Gimreöd: Karastorp, Öllastorp, Söntstorp

Gimreöd: Gunnarstad,

Björnstad: Björnstad

J. Romme: Månestad, Hagstad

J. Romme: Haastad

Svenstorp: Hogestad, V. Tran: Trigastad

Käresta.

Träne: Venestad, Djärestorp: Högastad

Björnstad: Hovdala, Nösdala, Jösdala

Mellby: Jösdala.

Torup: Smödeböck.

4797

Tankiva: Koboda Nyboda.
Jomaborga: Taraboda
Mattbörd: Grytoboda.
Mellby: Helsboda Nyboda.
Törnaby: Glanteboda.
Repsmuli: Resboda
Björköd: Hacoboda
Kungsstöt: Bockeboda.
Mattbörd: Mattbörd, Götaröd, Täveröd, Överöd.
Porsmunt: Hjällmöd, Toftaröd, Ekeröd
Mellby: Vämaröd
Törnaby: Stavaröd, Glättaröd, Rosaröd.
Hov: Frökaröd, Missaröd, Glövaröd
Rosjökl Pävaröd
Fulltofta: Vallröd, Krävaröd, Gravöd, Bjäre-
röd, V. Haglunda, Silleröd, Björnöd
Söpinge: Stavaröd.

169
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

4797

Jömmarslör: Tjäröd

T. Träv: Björkösöd, Tröjd, Tjäröd

Lindöd: Lindöd, Ölleröd

Hjärröd: Hjärröd, Möd, Rosaböd, Långaröd

Trane: Röröd

Råke: Myrbult

Koria: Röshult, Barkbult

Fjär: Hasselhult, Farsby: Pilshult

Gryt: Grögbult

Sandby: Hultbult, Hultot

Söder: Hultot, Trollbult

Rönnestad: Maglehult, Boabult

Jörneröd: Rillsbult, Stensbult

T. Häglinge: Ankabult, Stensbult

Gravsköpo: Hulta, Rillsbult, Elmhult

Jömmarslör: Forshult

Espbult: Kipbult, Bjämbult

170.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Lindööd: Björnhult, Mossahult

Dinwood: Forsahult, Glästahult, Härnahult, Maglahult

Repparslöv: Björnhult.

Fultjöle: Skarps, Åtteryd

I Ronne: Nauvare, Ryp, Gunnar

Östergård: Satsby

Hörby: Boags, Tjärby

Ytterjärna: Josttjärn, Skärp, Tollby, Åmby

Lindööd: Bösaigt, Boags, Långs, Skärp, Ömaya

Särps: Tjärn, Grönby, Grönbygård

Kopanhult: Särps, Norrköping, Simmarts, Norrköping

Tjärn, Örja, Tjärn, Parrockby

Gulleröd: Grytsby

Repparslöv: Brunnby, Br

Pantby: Örbykvarn

Söderby: Jonålandet

Höga: Björkavärd

4797

Fjära: Rommebyd, Målsnöd
Torsås: Gravaröd
Vankiva: Målsnöd, Flörd, Bråvöd
Färstorp: Månsöd, Hornöd
Hästveda: Skärsöd, Biskaröd, Stöby, Sjööd
Böby: Odöd
Gryt: Thyggaröd, Sandby: Ransöd
Gumtösa: Ricöd, Kängaröd
Söby: Sjunkaröd, Ryd
Överstad: Hallaröd
Storaberg: Eköd, Maglared
Möringe: Egaröd, Brokaröd
Brönstad: Hängstad, Grappagöd
Höröd, Dalsöd
Spets: Hassleberga
Vankiva: Storaberg
Stöby: Kärlingsberga

172
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

4797

173.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Gävleborg: Hällesbyga

Västbo": Vänebergga

Ignaberga: Ignabergga

Höö: Hölebergga

Mattböd: Dölsbergga

Mellby: Björkabergga

Tjärby: Sjöbergga

Nörlunda: Häikabergga

Finsa: Kessleholta

Tjärn: Linckholta

Fryxa: Mjölkholanga

Höbo": Prästalängga

Värikiva: Värikiva

Ignaberga: Brödakra

Mellby: Sandakra

Gullsta: Gresakra

Tjärn: Tullsåkra

4797

Epkälla Stora Källa

Höja: Ragnhalls

Filia: Ekholma

Mattböle Tommabolma

Närlunda Ekholma

Vankiva: Djärtataget, Götgataget

Färstorp: Antstorp

Mattböle Pilatorpet

Höv: Kolma

Råke: Runnsgö

Mura: Torsgö, Tran-Gungsö

Tjörnarp-Hedengö

Höja: Agelsholm

Vankiva: Myrholma, Björnholm, Vatt-
holm, Johansholm, Åkersholm

Göby: Kesslsholma

Gumlösa: Grankersholm

174.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

4797

175

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Mellby: Botsholm

Finnslöv: Mältesholmen

Växjö: Fätscholm Lidsöf Torscholm

Tråne: Lindholmen i Rosholm

Mattssöd: Gräsböke, Målsböke

Mellby: Magls

Lindööf: Holmö

Stoby: Näs

Brotby: Haganäs

Gudby: Karlsnäs

Mellby: Näs

Fallööf: Häggars, Knutäs

Forsa: Pärberg

Tankiva: Mariaberg

Skt.
Sophia Lindström
Ula Nilsson
917

4797

Dickarstan.

I Skärgårdens hörn på Rönöbonds Nils
Göte. Omkring 40 stora o mindre jätte
grytor Den största i den dypt. $\frac{1}{2}$ den
tredje. Där upphand man förmögenhet för
billar, tandocka o.d. Mycket fiskade
en vakkra yta upp många Römmar
för dem. Det står många rötter
i den äret om. Men den som tar
ungefära, skall få alla synkdomarna.
Det upphas ännu här.

Ett sten med mindre jätte
grytor ligger på Tor Geps mellan alla
flödsvägarna.

Ett sten med jättegrytor ligger

Skriv endast på denna sida!

176.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

i Åkersholms bokskog.

När solen skän på väster-
molnen, se blar ad råjv cugan
knäll.

Vartor skulle man tigares
trötta med råjvaren, som stod
i en holsten. När vattenet duns-
tat bort, va vartorna osö porta.

"Förla mā ad = drayas, kängla
med öt.

Vigen lörnare mod now.

Hon soll halot slao mā län

177
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

1797

Läbbe Hammarer.

"Gaoor en ante säl har pojnt
byo' i posen.

"Pötspröförsaren" = "mittan i skulles
läggas i grytan, när man kökte
försa, för att den inte skulle förla

"Di möda brod i orsommaren.

"In Romma di," sa Per Gaoor om
vargarna Venesta

"Ja gaoor har jag väl" sa Samgeca,
var han trödd, i mockskulla koran
venesta

Skriv endast på denna sida!

178.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

4797

"Av Romma di," sa Skreddaren om
spisen.

"Hon va in pao rastaspedan o' kalla
vågas te reksbassman!"

Väsel

Hä han nye gärdor i Tyskbyggd,
höök man tydigt flora gängor huv
st blomrade och slommade på bygget
om nätterna. Det var gott väsel
joo byggudsina.

Felhabba se eter "fibba so".

Han hade se många förluster
joo so = undanflyckter.

Skriv endast på denna sida!

179

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

"Göva ska göva jälla om
vänshab ska hållas."

"Ja, då händer, öd man ej gäva
för fort, se försloga ej som!"

Man red ente pao huked bojn
man ska stas.

"Pulkrage"
Ett 2½ meter långt attik, på
vilket omkring två meter från roten
gryndna fäkt sätta krav, avhuggna
till en handslängd. Denna krake
ställs i spisen på smek upp i sko-
stenen, så att det blir en brok innan-
för den. Denna brok myntades en

eld, så att röken steg påck upp
mot de inhuggna trädstammar, där fläsk-
hässarna upphängdes för att tökas.

Krago = avbövad trädstam

Rkago = urbarad, mager, stränglig kött.

Brake = lång, stränglig kar; Polp Brake

• Sken byta om brukar - vid övergången
från torrför till grönför o. to d.

Sken Treding, farfars kolkammat,
kunde inte talat rent. Stod i häl en
höra en gång; sade då:

"Sken ta min matte, om hönan jylla
om maven en endaste läm"

i här di jáva råv förheder, sko

4797

182

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Si stannar sde te kl 11, ha råven
inte kommed dai, Dårr han inte
förrän mellan 3-5 på morgonen.

Ju mar, en klappar katten,
ju höjare baktar han kompan.

Aktspråusa.

Han lade sina kavar på
hemmes brost, hir upp med hir med
samma klän, hir upp, hirer är
god, hir upp med hir med samma
klän

mén medel = mén föreg.

Sjöön
Årsta
Åsahult, Lindholms
År 1907

4797

Uppf. Olo. Nilsson
Född 1900 -
död 1920 -

Tid Mikroliffted Jingo tjämma
skön (en kaka brö och salt) att
leva på under julfesten. Sven Kåma =
Kångarna Jingo skön (utan löna) mån
de Rommo med det förmåda.

- Född 30-40 år sen -

Bottakaman bodde över förra Kåma
täck vid Trolla bjer, hon hade en dotter
som inte kunde tala, gick eller taggo sätta
Bottakaman trodde alltid, sakast att det
var trollen som hade tagit hemmets barn
och lagt en bortbytning dit i stället.

Kåma = att fören presser, si att
herr spicker i hemsidan.

183.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

1874

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

för tänkor för faller en fjär i
fattan för Ola Pers (namn Ebba
Ola Pers dö)

Du kry se arte om släkten, usan
om voss, som e vacken när ella fjär.

Köscullös o härgvarsnay.

När Engard Mts juncos do' se öva
hem, se sa han:

"Mj, ja jas oppr ogi gressan!"
Gressanen.

Skaglow, Skengow

Farraginow = Richmond, färkåkvar

4797

185.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Föddamad = då föder (tav. sätter)
under hämmen blivit styv, beröters matad
av den.

Innöla.

"Göra yde för möck" = vara i stället
för något.

Möj = mjuk, ödmjuk, smöck.

"Gässse ha ja var bo skadd o tuff i ad"

"Höning" = honung

"Kom sa jo, se gagauna hulle kru
me gao skorven"

Dömsa te (plutet) =
Domna till, sätta till.

4797

Tjöra i keng = Drofta - nle pa Tjör

Dog vella pa ty from, öd.

Gjore sek = godelhusek = godelstan =
midjan.

Gjor = gjord; nsen

Asia (Träsko)

Gjor ^{per} = vall

Stora se = Var stor (över mgt).

Där står han i öppen bar = Agut
och dagin

Dan i Rossens ^{unge} = Dan i ^{ur}anda

186.
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Stjärne
År 1917
År 1900
Dykhult Linderoöd

4797 Mjrt. Åla Nilsen
Härrum m i Linderoöd
föd 1900 Esbjörn

Ta gao ye mitt förlamn o kajt cug
i prästens:

Doj ejda åttason ej ha majföra
= i stand till

Pavaman = omkostnad

Skryped, gas skryped - föjd, hysjukred

Skrocklad - rockeli

Wreckel.

Lokatten = en mystisk lant, som
visade sig på logarna.

• 1897
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

4797

1888.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Döj var jin som tui poa koo.

"Ja jaou Pyta nar o läggä med
Hiasom Ramna - Mölsens jg."

(S) Rouyzanes, okontua
Tornesuna jörnaut jörnommed

Spanga, spraut, spakomed.

Palaing: (1) läng och rakh (en råsar),
betradar Venstaf
E: (2) gjimild, pyndas, ppader-
sam. (Liänum, Tapp).

Häylä mä dom, Häppa = Blata be-
skedigt.

4797

Vi gjorde inget boating i se di heller.

Där var se fölts som gräkotha.

Märka = blå = galta, uttugga.

Krästa = trastla.

Gvájsardalen vid Mältesholmen.

"Fa so gör, faa gör, lia."

"Lycka raogar man, man
van raogar Haugen".

"Ringkavla" = svarta ringar i ekträ

Skummed = fjeld

Skriv endast på denna sida!

189

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

4797

Nils Pers. Törgo,

i Fjörös, Järvsö

Törgo = Tjärnava.

(tornet = Galmar)

"Du vägrar i väder te du
faller i skidav".

(om en som valde blanda magen
fjare, men tog den färtigaste)

"Opstas" = föroka, sig

"Opstiga" = fruktsamma

Hornad = hord

Ruy = räcka till

Panna Darras + + rippor = åmunder
eller mykter.

Brynnad och gårdenad saret
andra namn som saknas i Falkman

Skriv endast på denna sida!

190.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Norra, Finslunda, Lokebros förs. Norra
 Böbacka, Finslunda, Västerviks förs.
 Blakall Västra, Källandsörk, Håssas
 Hökensås Västra, Domvik, Håssas, Finslunda
 "varna, Håssas, Finslunda, Västra, Böen.
 Västra, Börona, Oppmanna, Kråsa
 udde, Ifö, Hornarps, Finslunda, Grankull
 Västra, Västra, Rydön, Falun, Mårum
 Ragmyra, Skärmyra, Stockholm, Rosberga
 Gränahus, Torsby, N. Wrana.
 Glabord

Kämniltt

Kämgelt = tecoligt

liga ud ad = grilla

bryed = läder

livrost = stark

Ja ájer na = är skyldig

4797

nári = snål

spiklejón = grävtycket

týnes = skräck

otydd = oskytt

hällorad = en sida upp

badha nái = fläckat

vötsjua

drabingar

redit te bosa

moll = mad

Den hängdes jag till ord, när E. löya

knacka om röjl (En ska inte tala om kopl i häng)

multeåmas

brygd

blommor

varetan = glasur

-vastlärning (tor -)

192.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

4797

fjärlastroye
nåvannatte

Kogar alltså annan
Vana = lyda.

Skroad = skrovad.

villkrammad

virse

Nallvagn = stickebidén

smelksa se

står te strägs

pontalommor

avenslid

Lagna

Ismalchans = brist, nöd

bantrosen

skinttas
sotk = tant

193.
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

4797

Kortarao

Spiga, smeg

Geopoli

tryggla na jad kus
när museen e mark, e möjlig bost.

väggasmön

öderköppa

marfläckorna

praktfull.

vatta se övre [ja är = förlut]

hesgespod

hylla

trygganaten

violer (vider).

pigspig.

jöla = Järlas

blöd te spines

1944

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

4797

Då siger jag ente.

mangrejan

snartarenan

tonger

bperkedor

steknban

Knöla, Knöbla = Brängla

romjan Mör osse ta honcum

Gostastain = median

haben = förlägen

Mitedas

lasen = linjet

där e cyren värmed mā na

pjöysa = fjäsko (as den gamla Röffan)

trilua = hålla

ou) Ran Björja läger cu gammal

ha na med

195.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

4797

på stärt = åttagille
aulacu ^h (torfite)

ronal = Rosen

nagget = ägget

slibodrach,

Blanddaren.

forsvängningspö

svart

brästarnsvan.

sommarlyktingadräkt

storparadana

lärför = runeböjsar

leed löt ihel noon

härkläed.

på boja di vide o fruyga

gi pao mā stora slöva

galt = galdd

196

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

4797

Kam soj sa den blige.

Gina, se momen stod sitt ^{och}

bud bojn

lockade hid.

svolscbörn

nockaha

kyvuröq

filtedr väjana

steinger.

Då kan öf jå gjala te!

truskad = duktig prick

vifbed

poggespi

pyd = vacker

forgrysa ss

mostermaw

kräcka, knäkte, knäjt

197.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

4797

höntedas.

Stäckar genom eftersvar böjor som fikt
o kro.

tygga, köjd, köjt
virkatlig.

Karlek o tannavark o ill i kommosa
e då ante gjöpp o hålla dolt.

gai på som en kippa i eft huf eller
en ko i eft klöverland.

banka. Ristau te mör

Romodi

sjömed = medslagare

198.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

4797

ACC. N.R.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ola Nilsson
Härad: Gärds Adress: Liarum nr 3, Linderöd.
Socken: Linderöd. Berättat av:
Uppteckningsår: 1917. Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

199

Uppteckningen rör Lyte m.m.

Mobro Nels hade udslätt på armen. Hanna Ola Svens
gaba över den o spotta på den. (Dä va ailt bra o spotta
på sånt).

När de märkte att en glött hade slaget, skulle de genast t
ta av allt vad han hade på sig och bränna upp det.

Modern kunde "vulla" sitt barn "lyde" utan att själva
veta det eller vara skuld till det (bär föll på dem; stänk
ur kokande gryta.) Barnet fick "ljyded" när det blev så
gammalt i år, som det varit i månader, när modern vullte det.

Morfars mor hade botat honom för slaget. När hon stod
lik i huset, tog mormor nyckeln av, så att inte morfar skulle
gå dit i "orvede" (?) och se henne. Morfar var inte med vid
kyrkan.

Skriv endast på denna sida!

4797

200

Per Fröjd hade ansiktsrosen. Bruabarn (?) gå tianes did ta 9 torra nälestjälka blåsa -nom i ansikted mä tre i taged gå tianes ug igen en vingsa sin konne hon gå ing å snacka igen.

Kar feck bodas å kvenga.

Kvenga feck bodas å kar.

Moster Anna hade 1 hingebär på ryggen. Ta hingebära-brimle o bränna, lägga på lyded, gick bort. Kanske emedan det var vid den tid då hingebären vissnade.

Elna husmannens på Nockens hade sett en höna slaktas.

När glötten var 1 år, flaxade han ner från sängen (slaget).

Sprang genast till Hanna Ola Svens: Hugg hoed å en höna, ta hjärtad, dröppa tre dröppa genom din vigselring i en ske, ge barnet. När modern botat barnet för slag, fick det ej se henne död, kistan eller titta i graven, ty då fick han det igen. Mödrarna brukade säga till barnet, innan de dogo, om detta.